

Veronika Schiebelová: Mimořádný lidový soud v Chrudimi a proces s Wilibaldem Kühnem

Bakalářská práce. Ústav historických věd Filosofické fakulty University Pardubice, Pardubice 2018.

Otázka retribučního soudnictví v poválečném Československu je poměrně často zpracovávána v bakalářských či diplomových pracích, přesto stále nabízí k bádání širokou škálu témat. Zároveň je i frekventovaným tématem veřejné diskuze. Z té se, dle úvodních slov autorky, v současné době nejvíce prosazuje pohled, který v retribučních vidí především akt pomsty ze strany československých občanů. Veronika Schiebelová se vůči tomuto pohledu vymezila a zároveň si položila základní cíl pokusit se odpovědět na otázku, zda bylo retribuční soudnictví opravdu pouze nástrojem msty, či šlo o spravedlivé potrestání kolaborantů a okupantů za válečné zločiny. K jejímu zodpovězení si vybrala případ soudního procesu s Wilibaldem Kühnem.

Zpracování tématu je založeno na studiu relevantní odborné literatury, archivním výzkumu a rozhovorech s pamětníky. Autorka báda v archivech oblastní i centrální provenience. Hlavní část práce je založena na práci se spisem Wilibalda Kühna, který je umístěn ve Státním oblastním archivu v Zámrsku. Autorka využila i materiálů ABS, konkrétně fondu Gestapo Hradec Králové a Pardubice a fondu Studijního ústavu ministerstva vnitra. Čerpala také z materiálů Archivu hlavního města Prahy. Pro doplnění osobního rozměru práce využila rozhovoru s Viliamem Kühnem, synem zmiňovaného W. Kühna.

První část práce zahrnuje popis vývoje československého prozatímního státního zřízení v exilu, postoje a vliv exilové vlády na tvorbu dekretů a stručně nabízí i pohled na vývoj retribučního soudnictví v Evropě. Na tuto kapitolu navazuje část přibližující přípravy retribučního soudnictví v Československu a představení obsahu podstaty retribučních dekretů samotných. Autorka tuto problematiku přibližuje na základě studia odborné literatury. Důležité je, že se nesoustředila pouze na záležitosti našeho státu, ale snažila se upozorňovat na případné odchylky ve vývoji exilových státních zřízení jiných států a zároveň vše zařadit do celoevropského kontextu. Neopomenula také zdůraznit vliv Moskvy na podobu retribučních v Československu.

Jádro práce tvoří rozbor procesu s Wilibaldem Kühnem, který začíná pátou kapitolou. Té předchází kapitola zabývající se okupačními aparáty činnými v Pardubicích, kdy se autorka neomezila jen na jejich činnost v rámci regionu, ale vše zasadila do širšího rámce jejich vývoje a poslání v rámci celého Protektorátu Čech a Moravy. Vzhledem k tomu, že Wilibald Kühn pracoval jako kriminální sekretář u kriminální policie v Pardubicích, bylo přiblížení činnosti okupačních aparátů podstatné pro možnost dalšího hodnocení osoby Kühna. Autorka zde také stručně představila osobní profily jeho kolegů, kteří byli později taktéž souzeni. K samotnému procesu s Wilibaldem Kühnem přistoupila autorka opět z širšího úhlu pohledu, kdy představila jeho rodinné zázemí, postoj k Československu a vztah k nacistickému Německu. V rozboru samotného soudního procesu vychází z výpovědí obžalovaného a svědků, autorka si všímá jistých nesrovnalostí ve výpovědích a na základě jejich porovnání a analýzy předkládá vlastní interpretaci činnosti W. Kühna za 2. světové války. Práce je vhodně doplněna o fotograficko-textové přílohy a nepostrádá shrnující závěr.

Struktura práce je přehledná, jednotlivé kapitoly mezi sebou logicky navazují. Na kvalitě práce pouze ubírají občasné chyby v interpunkci.

I přes tyto drobné výtky práci hodnotím jako velmi zdařilou. Autorka prokázala schopnost práce s literaturou a prameny i umění jasné a fakty podložené argumentace. Cíl, který si stanovila na začátku práce naplnila. Práce tedy splňuje podmínky kladené na bakalářskou práci, proto ji doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení výborně (A).

Datum 8. srpna 2018

Podpis (autora posudku)

